

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

26. ČÍSLO / XXXII. ROČNÍK

24 Kč • 1,00 €

30. ČERVNA 2024

Z obsahu:

O neřestech a ctnostech:

Moudrost

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 20. března 2024,
náměstí Sv. Petra v Římě
- strana 2 -

Svatý Bernardin Realino

Libor Rösner
- strana 4 -

Modlitba je jako kyslík

- strana 6 -

Dílo sv. Cyrila a Metoděje
významně přispělo
k formování společných
křesťanských kořenů
Evropy

Evropy

Z promluvy Jana Pavla II.
24. května 2002
- strana 7 -

Maminka bl. Carla Acutise
nabízí rady rodičům

- strana 8 -

Ježíšovo učení

François Marie
- strana 10 -

Celá víra v jedné ruce

- strana 12 -

Heřman Josef (38)

Wilhelm Hünermann
- strana 13 -

Zdirad J. K. Čech (1949–2022): Sv. Cyril a Metoděj, výřez

Celá víra v jedné ruce

V posledních měsících před svou smrtí se Joachim kardinál Meisner setkával s novinářkou Gudrun Schmidovou, která měla zapsat jeho životní vzpomínky. Emeritní kolínský arcibiskup jí vyprávěl o mnohých svých zážitcích a dobrodružstvích a rukopis knihy, jež takto vznikla (Pokud se přizpůsobíte, můžete se rovnou sbalit), ještě sám autorizoval, dříve než 5. července 2017 nečekaně zemřel. Z uvedené knihy pochází i následující krátký příběh.

„V sobotu před Letnicemi v roce 1975 se v erfurtské katedrále konalo moje biskupské svěcení a hned o svatodušní neděli jsem slavil na dómě mši svatou. Ze všech slavností těchto dní v paměti zůstala jedna událost. V onu neděli jsem mezi návštěvníky bohoslužby v lavicích před sebou spatřil skupinku lidí, kteří byli očividně cizí. Tak se mi to zdálo podle jejich

Joachim kardinál Meisner

oblečení. V každém případě jsem tomu chtěl přijít na kloub a zjistit, kdo tito lidé jsou. Po skončení slavnostní liturgie jsem pospíchal do sakristie, svlékl jsem ornát a vyšel jsem ven vyhledat tyto lidi. A vskutku – našel jsem je, srdečně jsem je pozdravil a zjistil, že jsou z Kazachstánu. »Dnes jsme poprvé po šestatřiceti letech vstoupili do kostela a zúčastnili se mše svaté,« řekli téměř v slzách. »Tak velice jsme toužili po Božím slově.« Do Erfurtu přišli s větší skupinou, ale v neděli ráno se od ní oddělili, aby se mohli zúčastnit mše svaté. »Kterým pravdám víry máme naučit naše děti, aby mohly dosáhnout věčného života?« zeptali se mě někteří z mužů. Takovouto rozumnou a inteligentní otázku mi nikdo předtím a ani potom v životě nepoložil. Nabídl jsem se, že jim všem daruji Nový zákon a katechismus. Oni však smutně odmítli. »Vzít náboženskou literaturu do Ruska by bylo horší než pašovat zbraně,« namítali.

Zeptal jsem se jich, zda si mohou vzít s sebou růženec: »Ano, můžeme si ho zavěsit na krk jako šperk.« Pozorně naslouchali mému výkladu. »Na začátku růžence visí kříž. S ním se modlíme Vyznání víry. Obsahuje celé učení víry, to je všechno, co potřebujeme věřit. Potom následují tři malé perly. Zde se modlíme o dar víry, naděje a lásky. To je všechno, co máme žít. A pak následuje, jakoby tajným písmem zašifrovaný, celý Nový zákon: realita Kristova vtělení v radostném růženci, realita Kristova vykupitelského utrpení v bolestném růženci a naše završení ve slavném růženci.« Tehdy ten muž vzal růženec do ruky a zvolal: »Nyní mám tedy v ruce celou naši katolickou víru!« Takže prvním počinem v mém úřadě nového pomocného biskupa po mši svaté o Letnicích bylo obstarat růženec pro tuto skupinu z Kazachstánu.«

Kardinál Meisner ve své originalitě rád nazýval růženec také „železná rezerva naší víry v kapesním vydání“ anebo „modlitební řetěz, na němž je tajným písmem zašifrováno evangelium a lze ho nahmatat jen modlícima se rukama“. Věděl, o čem mluví, vždyť jak moc si tento zkušený bojovník a horlivý pastýř duší po celý svůj život vážil růžence! Vždy ho nosil s sebou a modlil se ho každý den, až do konce svého života, všech 20 tajemství. „Na naší pouti životem potřebujeme spo-

Joachim kardinál Meisner

„V růženci se k nám vztahuje záchranná ruka Kristovy Matky. Když už není opory, je to tato ruka, jíž se můžeme s důvěrou odevzdat jako Pán na kříži.“

lečníka, který zná cesty,“ říkával, „oporu, na niž se můžeme spolehnout; cestu, jež vede k cíli. Toto všechno nacházíme v růženci. Může nás provázet doslova od kolébky až po hrob.“

V kázání při pontifikální mši svaté v kolínském dómu 12. května 2013 u příležitosti blížícího se svátku Panny Marie Fatimské Joachim kardinál Meisner řekl: „Když jednoho dne zemřu, přijdou kanovníci, sundají mi biskupský prsten, vezmou mi také pektorál, kříž a pastýřskou berlu. Nic z toho nepotřebuji. Ale do závěti jsem napsal: »Růženec mi musíte ponechat!« Chci si ho vzít s sebou do rakve a ukázat ho Panně Marii, aby mi ona po tomto utrpení mohla ukázat Ježíše, požehnaný plod jejího života. Každý den se modlím střelnou modlitbu jednoho přesvědčeného katolíka ze 17. století, velitele císařských vojsk Tillyho. Vždy se modlil takto: »Když už není opory, Matčina ruka záchranu růžencem všem nám ponouká. Tak jako Kristu v nejtěžší chvíli – ať je nám útěchou její pohled milý. Amen.«“

*Z Vítězstvo Srdca 158/2024
přeložil a upravil -dd-*

Heřman Josef (38)

Heřman položil ruku na rameno svému příteli z mládí a řekl: „Štěpáne, tvůj chlapec není mrtvý. Podívej, on šel křížovou cestu s Kristem až na Golgotu. Potom vzala mrtvé tělo tvého syna do klína naše nebeská Matka. A co ona vezme, to není nikdy mrtvé; neboť ona je Matkou všeho života. Koho přijme Maria do své náruče, ten vstane z mrtvých k věčnému životu!“

Heřman Josef se napřimil a jeho poslední slova se nesla s neotřesitelnou jistotou. Oba chvíli mlčeli; pak osamělý otec pomalu opakoval stejnou naději: „Koho přijme Maria do své náruče, ten vstane z mrtvých k věčnému životu!“

ZNAMENÍ NA NEBI

Před krásnou schránou ostatků Tří králů, která konečně po svém dohotovení našla své čestné místo v kolínské katedrále, hořela řada svící. Co svíce, to modlitba ke svatým mudrcům, děkovaná svíčka matky, jejíž syn se vrátil domů, nebo prosba za ty, kteří se nevrátili.

Venku už bylo dlouho tma a uvnitř bylo hluboké ticho, ale před královskou schránou klečel ještě jeden muž a modlil se. Uvnitř začínala být ledová zima. V kropenkách se na vodě udělal ledový škraloup. Kostelník, který se v koutě choulil do kožichu, čekal, až poslední klečící člověk opustí kostel a on bude moci zamknout. Ale nedovolil si rachtit klíči nebo jej vyzvát k odchodu, protože ten poslední, který tam vpředu klečel, byl hrabě Engelbert z Bergu, který právě dnes, 29. února 1216, byl jmenován biskupem. Zdálo se, že vůbec necítí tu hroznou zimu v kostele. Mohutná postava tiše setrvala v modlitbě a obličej byl ozářen světlem svící. Engelbert se modlil:

„Slibuji na tomto posvátném místě, že ve svém biskupském úřadě se budu řídit moudrostí, dobrým srdcem, právem a spravedlností. Slibuji, že nechci hledat sebe, ale spásu svěřených duší. Slibuji, že se nebudu řídit zájmy mocných, všelijakými řečmi, ale Božím zákonem, zájmy církve a říše. Vy, svatí mudrci, dopřejte mi svatou moudrost, která se neskloní před žádným Herodem a nehledá nic jiného než Boha!“

Pak se Engelbert napřimil, jeho oči hleděly do tmy starého dómu, a opět se obrátily k zářícímu relikviáři tří mudrců.

„Slibuji,“ pokračoval po chvíli Engelbert, „že nad tímto relikviářem vystavím nový dóm, krásný a obrovský, jakého není v celé říši, který pozvedne své věže až do oblak. Dóm chci ale zasvětit Paní, před kterou složili své koruny i tito mudrci, Panně Marii. Dej, Pane, abych dokončil toto dílo!“

V té chvíli stál mnich Heřman Josef u okna v sakristii steinfeldského kláštera a hleděl na noční oblohu. Z klášterního vrchu bylo vidět daleko, až do Kolína. Najednou se mu zdálo, že nad Kolínem je jasněji, jako by město nad Rýnem ozařovaly nebeské paprsky.

„Hvězdy nad Kolínem tvoří jakoby korunu, zářící korunu nad biskupským městem,“ říkal si.

Pak musel myslet na to, že dnes měl být zvolen nový arcibiskup; jeho ruce se sepjaly k modlitbě: „Pane, dej svému lidu dobrého pastýře!“

Nebeská zář byla stále jasnější a hvězd bylo vidět stále více.

„Je to tvůj plášť, Bože, tvůj překrásný plášť!“ radoval se kněz a jeho oči klouzaly po nevyčerpatelné záři.

Jeho srdce napadaly různé myšlenky – co to mohlo být, tam na obloze? Byla to světla poslaná od Boha, aby přinesla světlo do temnot? S úsměvem si vzpomněl na příhodu z dětství, jak vysvětloval Markétě, že hvězdy jsou díry v nebeské podlaze, kterými proniká trochu věčného světla.

Osamělého mnicha teď přepadla velká touha nahlédnout hlouběji do zázraku stvoření, do zářícího tajemství na obloze.

„Pane, dej mi spatřit!“ křičí jeho duše. „Dej, ať vidím! Ukaž mi jasněji překrásné zrcadlo, ve kterém nám září tvoje tvář! Pane, prosím, ať vidím!“

Najednou začalo nebe zářit silněji. Připadalo mu, že se hvězdy přibližují. Jeho srdce pronikl zář, cítil se být strháván tolika plameny. Oči ho bolely od té záře, ale neodvážil se od ní odtrhnout. Musel to vidět! Každá hvězda byla jako slunce. Vše se točilo, zářilo, jávalo a vše ostatní strhávalo s sebou. Nekonečné světlo, pohyb, jánot, chvalozpěv!

Ale jaký byl smysl tohoto světelného úkazu? Bylo to vše hrou, celé stvoření Boží hrou? Kde byl střed, kde všechen pohyb získával sílu a směr? Kde bylo tajemné srdce světů?

Knězi se zdálo, že slyší odpověď, která ho přivedla na kolena: „Srdcem všech světů je láska!“

V tutéž noc stál jeden světec v umbrijských horách a díval se k zářícímu nebi. Jeho duši se ozývala hudba tisíců harf. Jánot všeho stvoření pronikl jeho srdce a stal se chvalozpěvem na jeho rtech. Svatý František začal chvalozpěv stvoření:

*At tě chválí,
můj Pane, všechno,
co jsi stvořil,
zvláště pak bratr Slunce,
neboť on je dnem
a dává nám světlo,
je krásný a zářící,
vždyť je, Nejvyšší,
tvým obrazem.*

*At tě chválí, můj Pane,
bratr vítr a vzduch,
oblaka i jasná obloha
a každé počasí,
kterým živiš své tvory.*

*At tě chválí, můj Pane,
sestra voda,
která je velmi užitečná,
pokorná,
vzácná a čistá.*

Tak to bylo v Umbrii, stejně jako v Německu, a tak je tomu stále, že němý jánot stvoření se mění na rtech světců v chvalozpěv.

Engelbert, nový kolínský biskup, si počínal tak, jak slíbil u ostatků svatých Tří králů. Podvodníky, nepoctivce a příživníky, kterých bylo jako na každém dvoře dost, vykázal, ale chudí a trpící měli vždy dveře otevřené.

(Pokračování příště)

*Podle W. Hünermann:
Hermann Josef, der Mönch von Steinfeld.
Verlag der Buchgemeinde,
Bonn 1939*

ROMŠTÍ MUČEDNÍCI PRO VÍRU

AŤ ŽIJE KRISTUS KRÁL! • PŘÍBĚHY ROMSKÝCH MUČEDNÍKŮ PRO VÍRU
Český překlad Jiří Gračka • Předmluva P. Pavel Ryšavý

Vyšlo s církevním schválením. Brožurka je sestavena z komiksu časopisu pro ministranty *Tarsicius* (autor Zbyněk Pavienský, ilustrace Kristýna Plíhalová, vystupující pod uměleckým pseudonymem CZINA). Následují krátké životopisy bl. Zefyrina (1861–1936) a bl. Emilie (1914–1939). Závěr tvoří modlitby na přímluvu těchto dvou blahoslavených a základní modlitby v romštině.

Matice cyrilometodějská s. r. o.
 Brož., 165x235 mm, křídový papír, 28 stran, 75 Kč

lenkové proudy své doby a reagoval na ně. Jeho *Teologická suma* a *Suma proti pohanům*, díla, která vznikala ve vzácných volných chvílích, když zrovna necestoval a nevyučoval, ovlivňují i dnešní myslitele. S Tomášem Akvinským se v této všem přístupné a čtivé knize setkáváme jako s člověkem, a tím se nám otevírá nový pohled i na jeho dílo.

KRYSTAL OP, s. r. o. • Brož., 130x205 mm, 152 stran, 195 Kč

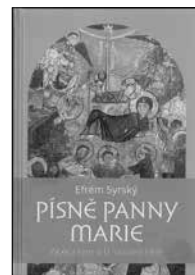
HYMNY O PANNĚ MARIÍ

PÍSNĚ PANNY MARIE • VÝBĚR Z HYMNŮ O NAROZENÍ PÁNĚ

Efrém Syrský • Ze syrštiny přeložila, úvodem a poznámkami opatřila Mlada Mikulicová • Básnický převod a doslov P. Vladimír Mikulica • Odpovědný redaktor Michal Řoutil
Recenze doc. ThDr. Václav Ventura, Th.D.

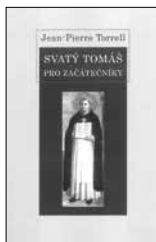
Svatý jáhen Efrém (asi 306–373) pocházel ze severosyrského města Nisibis. V mládí pobýval v horských kláštorech, a když se jeho duchovní vůdce Jakub stal nisibským biskupem, Efrém vykonával jáhenskou službu v katedrálním chrámu. Vedl také liturgický zpěv a připravoval v katedrální škole katechumeny ke křtu. Když nisibští křesťané museli opustit město, odešli biskup i jáhen do Urhy-Edessy, významného centra křesťanské vzdělanosti. Svátý Efrém znal velmi důkladně Písmo svaté, zejména jeho syrskou synopsi *Diatessarón*, k níž psal komentáře. Na základě Pisma a jiných biblických vyprávění skládal liturgické hymny pro jednotlivé svátky církevního roku. Tento knižní výbor obsahuje nejstarší soubor 14 Efrémových písní, zde nazvaný podle obsahu „Písně Panny Marie“.

Pavel Mervart
 Váz., 147x215 mm, 214 stran, 299 Kč

TEOLOGIE

SVATÝ TOMÁŠ PRO ZAČÁTEČNÍKY
Jean-Pierre Torrell • Z francouzštiny přeložila Markéta Štěpánková • Odpovědná redaktorka Dagmar Kopecká

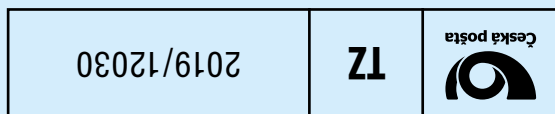

Svatý Tomáš Akvinský, intelektuál mimořádných kvalit, který smířil víru a rozum, a proslavený teolog, jehož díla se studují i dnes, bývá považován za autora, kterého není snadné číst.

Velký znalec jeho díla Jean-Pierre Torrell chce v této knižce přístup k jeho dílu usnadnit a přiblížit ho všem zájemcům. Tomášův život a dílo jsou úzce propojeny. V jeho spisech se odrážejí nelehká léta jeho mládí a některá z jeho nejvýznamnějších děl zase úzce souvisejí s jeho dvojím pedagogickým působením na pařížské univerzitě, kde v dobových polemikách vynikl jako obávaný soupeř svých názorových odpůrců. Tomáš se zajímal o všechny myš-

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
 Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

Matice cyrilometodějská s. r. o.
 Dolní nám. 24
 779 00 Olomouc